

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Inzet op behoud van voldoende
ruimte voor inundatie bij
ophogingen
infowateroverlast@hhnk.nl

Terugblik

- Diverse bijeenkomsten met bewoners, indieners WVO 2025, gemeenten, projectontwikkelaars, koepelorganisaties;
- Consultatie met provincie, IenW, UvW
- Intern HHNK: themagroep toezicht, gebiedsadviseurs, regio adviseurs, integraal adviseurs, waterveiligheid, baggerwerken, K&O, hydrologen, VIJGH
- Klankbordgroep CHI
- Onderzoek inhoud (Sweco): onderbouwing nut van de maatregel, onderbouwing & advies scenario's
- Onderzoek juridisch (SAOZ): onderbouwing juridische gronden voor de maatregel en onderzoek mogelijkheden en verantwoordelijkheden t.a.v. financiële compensatie.
- Diverse publicaties in media
- Internetpagina met informatie en speciaal emailadres voor vragen

Vooruitblik richting Waterschapsverordening

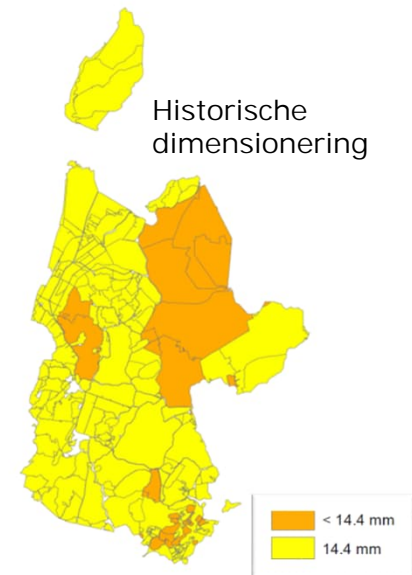
Onderdeel	Datum
Voorbespreking D&H	Maart 2026
Commissie (advies CHI)	April 2026
Besluitvorming D&H	April/mei 2026
Opname in Waterschapsverordening 2027	Eind mei 2026
Inzagetermijn WSV 2027	Najaar 2026
Inwerkingtreding regel behoud inundatieruimte	1 januari 2027

Waarom inzetten op behoud van inundatieruimte?

- Watersystemen zijn niet ontworpen voor extreme piekbuien
- “Gat” tussen ontwerp en extremen neemt door klimaatverandering toe
- Tijdelijke inundatie en schade bij extreme regenbuien is onvermijdelijk
- Maar we kennen de plekken waar het water het eerst en het langst op maaiveld staat.
- Tijdens extreme buien hebben we berging op maaiveld nodig in iedere polder
- We moeten ervoor zorgen dat er voldoende ruimte voor inundatie behouden blijft
- En afwenteling van risico's op wateroverlast voorkomen

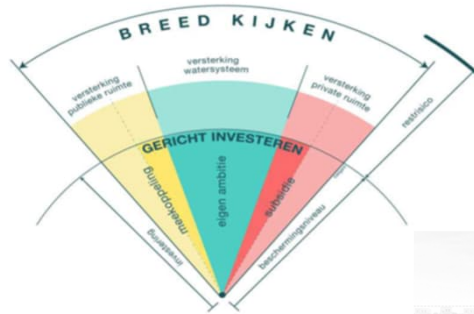

- Zomer:
  - ✓ uur neerslag: + 4 tot 31%
  - ✓ dag neerslag: + 4 tot 26%
- Winter:
  - ✓ 10 daagse neerslag: tot +15%

We willen EN een klimaatbestendige leefomgeving EN niet afwentelen

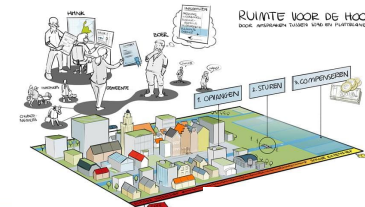
2: Verharden = compenseren

1: Dempen = graven

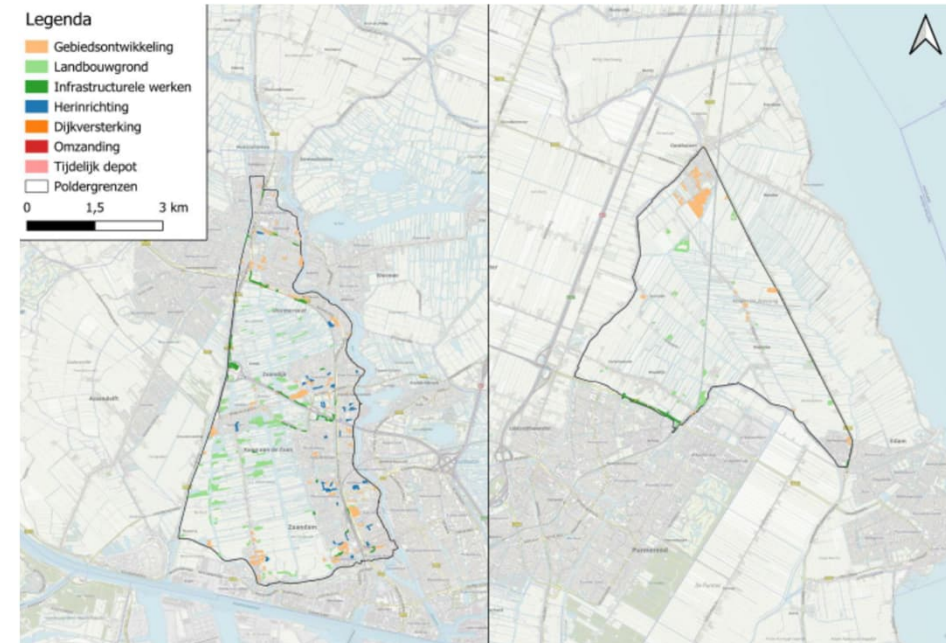
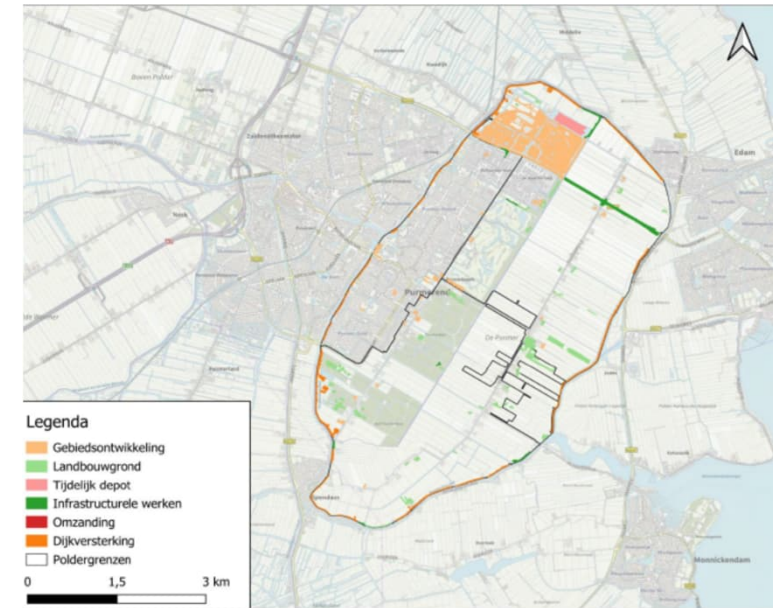
3: Ophogen = compenseren

Gereedschappen voor een klimaatbestendige leefomgeving

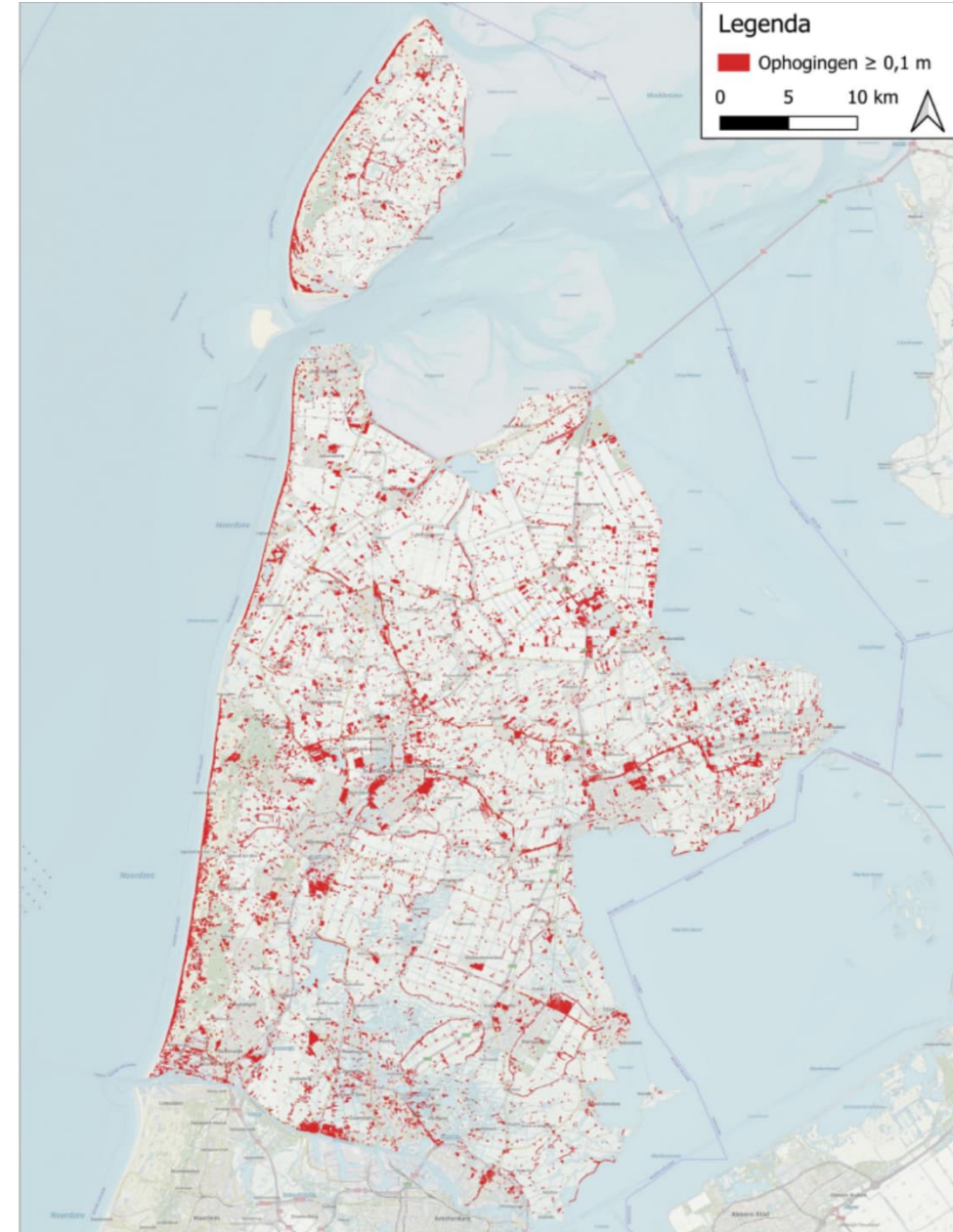
Onderzoek SWECO: Wat voor ophogingen komen voor?

- Agrarisch: (landelijk gebied)
  - Ophogen egaliseren landbouwgrond
  - Opzanden voor bollenteelt
  - Dijk- / kadeversterking
  - Tijdelijke baggerdepots
- Stedelijk:
  - Gebiedsontwikkeling
  - Herinrichting (voornamelijk in veengebied)
  - Ontwikkeling infrastructuur
  - Tijdelijke grondbanken / depots

Impact ophogingen tussen 2011-2023

- Analyse hoogtekartaart (AHN) periode 2011-2023 → 11.500 ophogingen (>10cm & >1.000m²) in 12 jaar (≈ 1000 per jaar)
- Verplaatste inundatieruimte 1,2 miljoen m³ (≈ Wateropgave 1 / ≈ 600 olympische zwembaden)
- Tot 2050 zelfde orde grootte effect op inundatieruimte verwacht
- Locatie is belangrijkste graadmeter voor impact ophoging (valt de ophoging samen met een verzamelplek van overtollige neerslag, ja of nee?)
- Slechts 0-10% (gemiddeld 1%) valt samen met de 10% meest geïnundeerde plekken

Conclusies analyse

- Instellen van een maatregel is effectief en doelmatig
- Beperking van de maatregel tot enkel de 10% meest geïnundeerde delen is niet effectief
- Instellen van ondergrenzen (oppervlak / mate van ophoging) is doelmatig
- Beheer en onderhoud kan worden uitgezonderd omdat hiermee binnen de vergunde of oorspronkelijke situatie wordt gehandeld
- Ook bij tijdelijke ophogingen kan gekeken worden naar een uitzondering

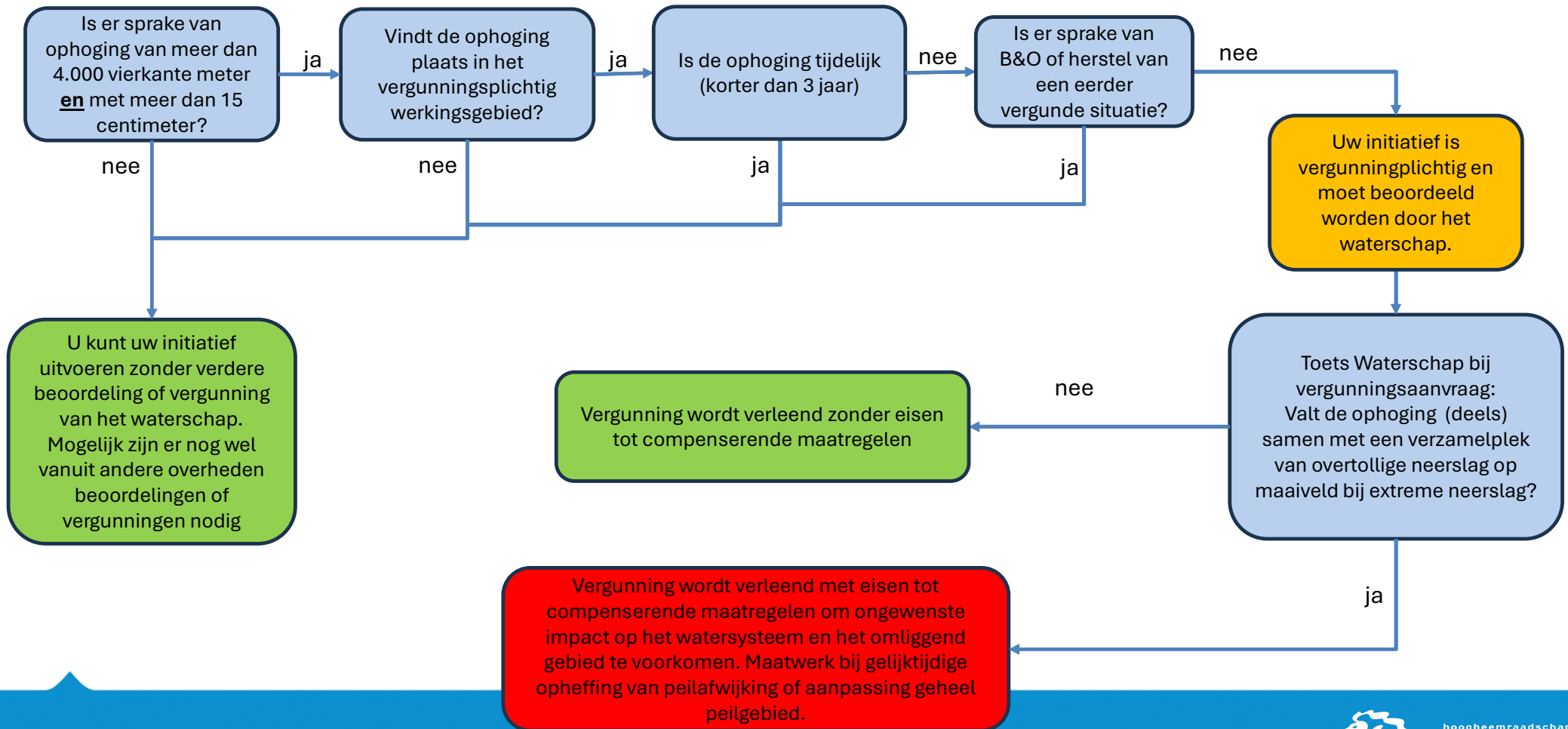
Afweging effectiviteit vs. capaciteit

En groter dan 4000 m ² en hoger dan x				
Grootte (m ²)	Ophoging (m)	Ordegrootte	aantal vergunningen per jaar	Effectiviteit (%)
4000	0,10		250	76,19
4000	0,15		225	71,87
4000	0,20		200	62,95
4000	0,25		150	52,76
4000	0,30		125	47,51

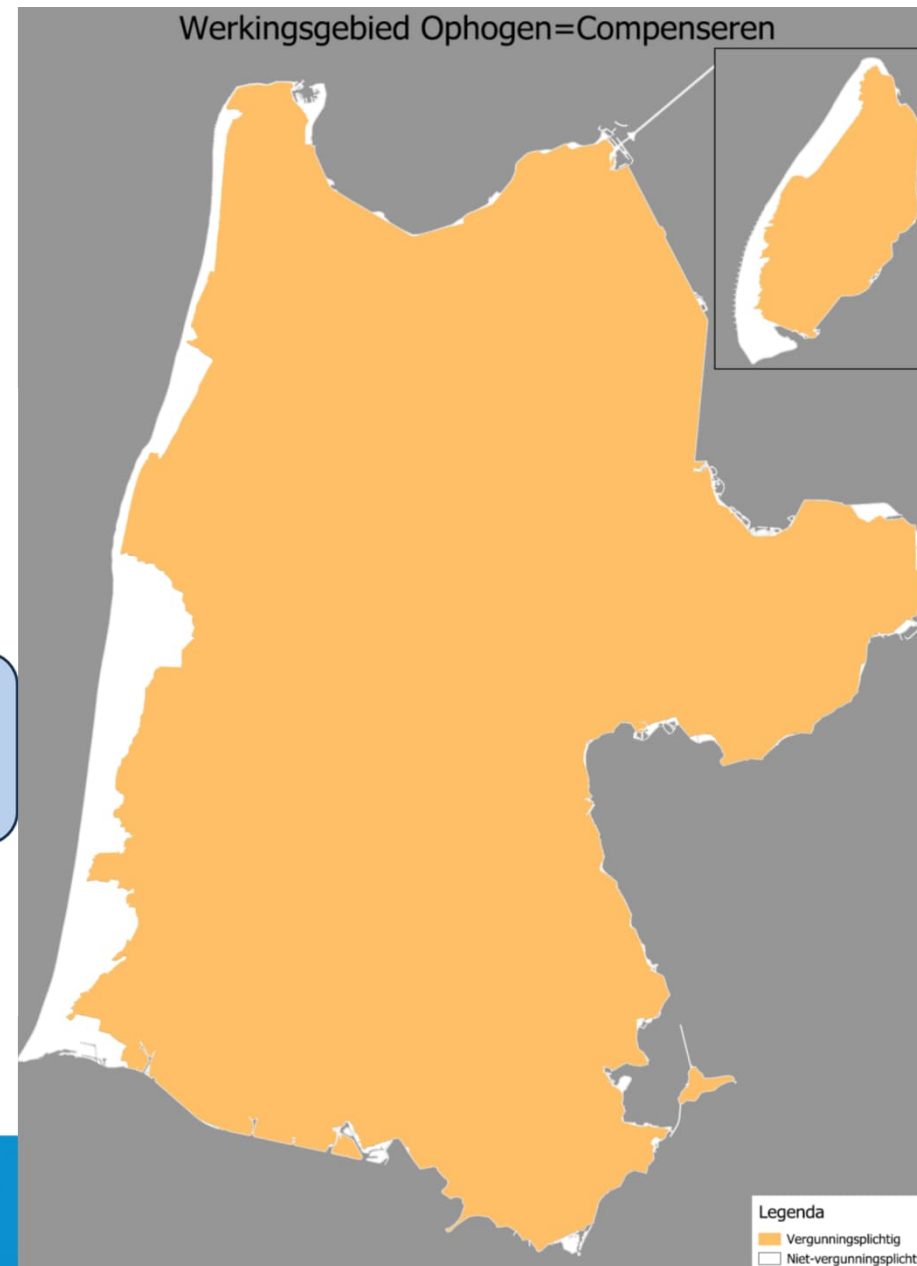
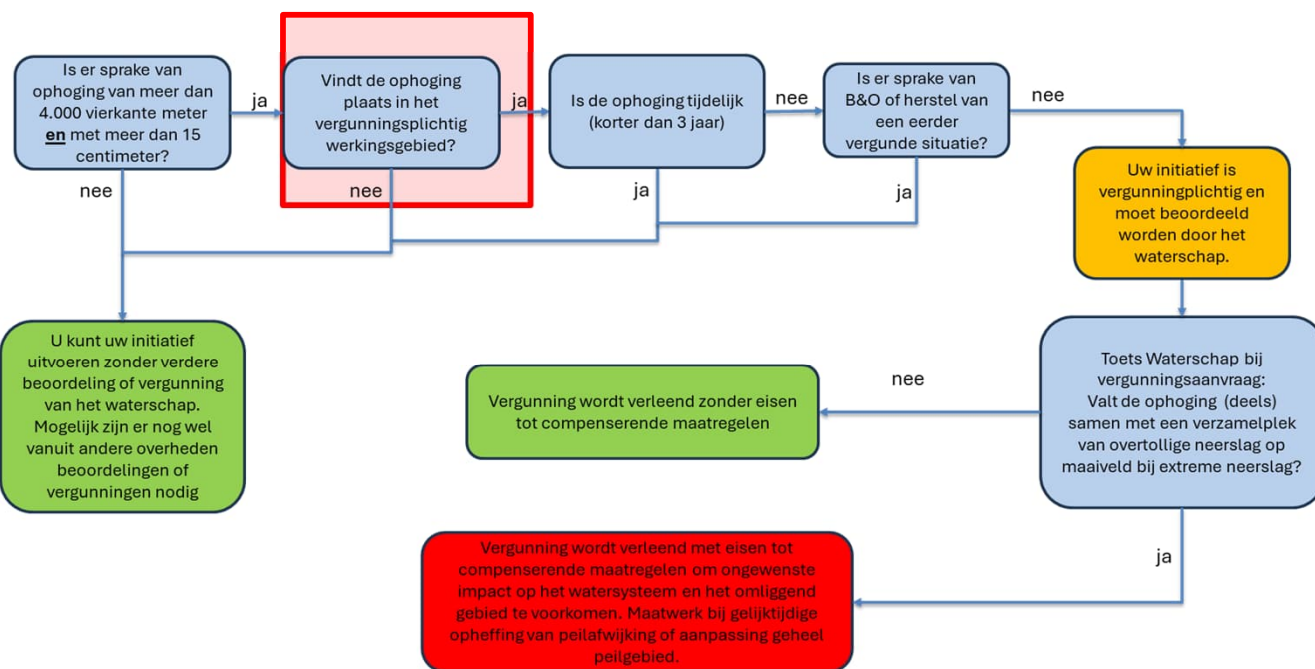
Bij vergunningplicht vanaf ophoging van meer dan 4.000 m² met meer dan 15 cm verwachten we:

- Een effectiviteit van 72%
- 225 vergunningen per jaar

Beslisboom "Wanneer compenseren bij ophogen"?

Beslisboom "Wanneer compenseren bij ophogen"?

Juridische aspecten

- Onderzoek uitgevoerd door SAOZ naar:
  - rechtsbevoegdheid voor invoeren maatregel
  - rechten en risico's schadecompensatie

Belangrijkste conclusies:

- HHNK beschikt over de publiekrechtelijke bevoegdheid (art. 2.5 omgevingswet) om een regel in te stellen voor compensatie bij ophoging vanuit watertaken en maatschappelijk gerelateerd belang.
- Verplaatsing van inundatie kan impact hebben op de omgevingswaarden van een gebied en daarmee consequenties hebben voor het watersysteem. Hiermee is er voldoende juridische grondslag om een maatregel op te mogen nemen in de waterschapsverordening.
- Het opnemen van een vergunnings- en compensatieplicht in de Waterschapsverordening is op zichzelf geen grondslag voor nadeelcompensatie.
- Het moment van concrete verlening of weigering van een vergunning is mogelijk een grondslag voor nadeelcompensatie
- De datum voor voorzienbaarheid is vastgesteld op 7 oktober 2024.

Vragen?

infowateroverlast@hhnk.nl

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier